

۲ **صیانت گونه های گیاهی، پرندگان و آبریزان سد و رود ارس**

۶ **جنگ چالدران و تغییر مناسبات سیاسی**

۵ **بایاتیلار**

تجلیل از رزمندگان فتح خرمشهر در ماکو

به گزارش آوای آزاد- در مراسمی به مناسبت سوم خرداد روز مقاومت ایثار و پیروزی از رزمندگان فتح خرمشهر، که در محل حسینیه حاج قاسم سپاه ماکو ترتیب یافت با اهدا لوح و هدایا از ۱۰ نفر از رزمندگان عملیات بیت المقدس و فتح خرمشهر تجلیل و قدردانی شد.

امام جمعه ماکو در این مراسم، با بیان اینکه فتح خرمشهر در عملیات بیت المقدس را پیروزی انقلاب اسلامی و رزمندگان اسلام بر کفر جهانی نام برد و گفت: امروز اگر سالروز فتح خرمشهر بنام ایثار و پیروزی نامگذاری شده، حقیقتاً بسیار پرازنده است. حجت الاسلام محمد هاشمی روحیه شهادت طلبی و ایثار و ولایت پذیری رزمندگان را عامل پیروزی و فتح خرمشهر عنوان کرد و افزود: این پیروزی تمامی معادله های نظامی دشمنان و استکبار جهانی بر علیه ایران اسلامی را بر هم ریخت.

نماینده ولی فقیه در آذربایجان غربی:

حضور آگاهانه در انتخابات، صیانت از نظام مقدس جمهوری اسلامی است

به گزارش آوای آزاد- نماینده ولی فقیه در آذربایجان غربی و امام جمعه ارومیه با بیان اینکه نظام جمهوری اسلامی نعمت الهی برای همه ما مردم ایران است، گفت: حضور حداکثری در عرصه انتخابات و انتخاب اصلح و آگاهانه، موجب پاسداری و صیانت از این نظام مقدس می شود. حجت الاسلام والمسلمین سیدمهدی قریشی در همایش حضور آگاهانه و انتخاب اصلح که به میزبانی سازمان منطقه آزاد ماکو برگزار شد، اظهار داشت: برای استمرار و دوام این نظام مقدس، شهدای بسیاری جان خود را تقدیم کرده اند و جمهوری اسلامی ایران نعمتی است که از شهدا و ایثارگران به یادگار مانده است.

وی ادامه داد: پاسداری از این نظام وظیفه همگان است و امروز حضور حداکثری در عرصه انتخابات صیانت از میراث امام، شهدا و ایثارگران به شمار می رود. وی اضافه کرد: انتخابات در زندگی فردی، اجتماعی و سیاسی همه مردم تاثیر مستقیم دارد بنابراین باید و ۹۰۰ میلیون ریال با پیشرفت فیزیکی ۸۵ درصد و پروژه سالن ورزشی روستای صوفی با متراژ ۱۲۰۰ متر مربع با اعتبار ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال و با پیشرفت فیزیکی ۹۹ درصد آماده افتتاح و بهره برداری هستند.

وی ادامه داد: با اتمام و تکمیل طرح های ورزشی شهرستان شوط سرانه فضا های ورزشی این شهرستان از ۴۳ صدم سانتی متر به ۹۰ صدم سانتی متر می رسد.

ولایت مداری و آگاهی از ظرفیت ها و مشکلات کشور از شافص های نامزد اصلح ریاست جمهوری است

امام جمعه ماکو نیز در این همایش گفت: ولایت مداری، کارآمدی و آگاهی از ظرفیت ها و مشکلات کشور از شاخص های نامزد اصلح ریاست جمهوری است.

حجت الاسلام سید محمد هاشمی، کارآمدی را از دیگر شاخص های کاندیدای اصلح دانست و ادامه داد: وی اضافه کرد: تاکنون تعداد ۱۶ فضای ورزشی مبارزه با تورم، ایجاد اشتغال و رفع موانع معیشتی مردم از ضرورت های کاری رئیس جمهور آینده است. سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری و ششمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا به طور همزمان روز ۲۸ خرداد ماه جاری برگزار می شود.

بهره برداری از سالن های ورزشی "مرگنر" و "صوفی" شوط در سالجاری

سجاد اکبری اصل روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار خبر ماکو افزود: پروژه سالن ورزشی شهر مرگنر در مساحت یک هزار متر مربع با اعتبار ۳ میلیارد و ۹۰۰ میلیون ریال با پیشرفت فیزیکی ۸۵ درصد و پروژه سالن ورزشی روستای صوفی با متراژ ۱۲۰۰ متر مربع با اعتبار ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال و با پیشرفت فیزیکی ۹۹ درصد آماده افتتاح و بهره برداری هستند.

وی ادامه داد: با اتمام و تکمیل طرح های ورزشی شهرستان شوط سرانه فضا های ورزشی این شهرستان از ۴۳ صدم سانتی متر به ۹۰ صدم سانتی متر می رسد.

وی اضافه کرد: تاکنون تعداد ۱۶ فضای ورزشی بصورت سالن های سرپوشیده و روباز در مناطق شهری و روستایی در شهرستان احداث شده است.

۱۴ طرح آبیاری تحت فشار در شوط آماده بهره‌برداری است

به گزارش آوی آزاد- مدیر جهاد کشاورزی شوط گفت: ۱۴ طرح آبیاری تحت فشار در این شهرستان طی هفته جهاد کشاورزی به بهره‌برداری خواهد رسید. حسن کریم زاده در گفت و گو با خبرنگار آوی آزاد اظهار داشت: این ۱۴ طرح آبیاری تحت فشار در مساحت ۲۴۰ هکتار در روستاهای شوط افتتاح می‌شود. وی افزود: برای اجرای این طرح‌ها ۴۸ میلیارد ریال اعتبار به صورت مشارکتی هزینه شده است. مدیر جهاد کشاورزی شوط با بیان اینکه با بهره‌برداری از این ۱۴ طرح برای ۴۲ نفر زمینه شغلی فراهم می‌شود، اضافه کرد: با بهره‌برداری از این طرح‌ها، اراضی کشاورزی تبدیل شده به سیستم آبیاری نوین کشاورزی در این شهرستان به ۴۲ درصد خواهد رسید.

شوط دارای ۳۵ هزار هکتار اراضی کشاورزی است که سطح زیر کشت محصولات آبی ۱۵ هزار و ۸۰۰ هکتار و سطح زیر کشت محصولات دیم آن ۱۹ هزار هکتار است؛ مساحت باغ‌های این شهرستان نیز هزار و ۱۶۰ هکتار و وسعت مراتع بیش از ۷۱ هزار هکتار است. شهرستان شوط در شمال آذربایجان غربی واقع شده و از قطب‌های مهم تولید محصولات کشاورزی است.

گونه‌های گیاهی، پرندگان و آبزیان سد و رود ارس صیانت می‌شود

به گزارش آوی آزاد- مسوولان مرزی شمال آذربایجان غربی و نخجوان برای صیانت و حفاظت از گونه‌های گیاهی، پرندگان و آبزیان سد و رود ارس اعلام آمادگی کردند. مدیرکل محیط زیست آذربایجان غربی در حاشیه این جلسه به خبرنگار آوی آزاد گفت: تالابها و اطراف رودخانه سد ارس در شمال آذربایجان غربی زیستگاه تعداد زیادی از انواع گونه‌ها بخصوص غاز پیشانی سفید در این منطقه از ایران است، نیازمند حفاظت هستند.

مهران نظری افزود: در این جلسه اجرای برنامه‌های سازمان منطقه آزاد ماکو گفت: این مشترک سرشماری پرندگان در ۲ مرحله در طول سال، سازمان زمین مورد نیاز برای اجرای حلقه گذاری جوجه‌های پرندگان، پایش انواع بیماری طرح مسکن ملی را در این منطقه ها و کیفیت آب و همچنین موضوع انتخاب دریاچه و تامین و منتظر آغاز عملیات اجرایی رودخانه ارس به عنوان یک «رامسر سایت» مشترک آن است.

مورد بحث قرار گرفت. وی اضافه کرد: مقرر شد بعد از بررسی‌های لازم تصمیمات مناسب مصوب و طی یک تفاهم نامه مشترک با تایید مقامات ۲ کشور اجرایی شود.

نظری همچنین از توافق طرفین برای پایش

سازمان منطقه آزاد ماکو زمین مورد نیاز طرح مسکن ملی را تامین کرد

به گزارش آوی آزاد- مدیرعامل شهرسازی، مدیرکل طرح‌های ملی مسکن بنیاد مسکن، مدیرکل بنیاد مسکن آذربایجان غربی و مدیران و روسای ادارات راه و شهرسازی استان و شهرستان ماکو اظهار داشت: تمامی اقدامات لازم اعم از واگذاری زمین توسط سازمان منطقه آزاد ماکو و قیمت گذاری توسط کارشناسان رسمی انجام شده و منتظر آغاز عملیات اجرایی احداث این طرح در ماکو توسط بنیاد مسکن هستیم.

وی بر ضرورت آغاز هر چه سریعتر ساخت و ساز این طرح ملی تاکید کرد و افزود: بنیاد مسکن باید مدیریت احداث پروژه ۴۸۰ واحدی شهرستان ماکو را بر عهده بگیرد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو در ادامه با بیان اینکه این سازمان در حال بررسی و شناسایی اراضی کیفی آب رودخانه به صورت مشترک، سرشماری و برخورد از قابلیت فنی لازم برای تامین کسری زمین‌های مربوط به اجرای این طرح متناسب با حجم حلقه گذاری پرندگان جهت مطالعه و حفاظت بیشتر تقاضای بالای آن در شهر ماکو است، ادامه داد: لازم است بنیاد مسکن کار اجرایی زمین‌های تحویل شده از پرندگان آبی و کتار آبی و ایجاد منطقه حفاظتی را با قید فوریت انجام دهد.

مدیرکل دفتر نظارت بر طرح‌ها و الگوهای ساخت وزارت راه و شهرسازی نیز در این جلسه گفت: سازمان رود ارس، رودخانه‌ای پرآب و خروشان است که از منطقه آزاد ماکو از پیشگامان اجرای طرح اقدام مسکن ملی در بین مناطق آزاد در کشور است.

منطقه آرپا چای در آناتولی ترکیه سرچشمه می‌گیرد؛ مصطفی مهردادفر، افزود: هم اکنون مردم منتظر اقدام اجرایی و عملیاتی بنیاد مسکن به عنوان کارگزار و این رودخانه بین ایران و جمهوری آذربایجان قرار دارد و مدیر طرح پروژه احداث مسکن ملی در منطقه آزاد ماکو هستند.

طرح «اقدام ملی تولید و عرضه مسکن» به منظور احداث ۴۰۰ هزار واحد مسکونی در سراسر کشور آغاز شده است که از این تعداد سهم آذربایجان غربی نزدیک به ۲۱ هزار واحد است.

استقبال خوب شهروندان گرامی بالای ۷۰ سال ماکویی از واکسیناسیون بر علیه کرونا

واکسیناسیون شهروندان محترم بالای ۷۰ سال که از روز یکشنبه دوم خرداد واکسیناسیون در محل نمایشگاه بین المللی (واقع در پارک امام خمینی) آغاز گردیده با استقبال خوب گروه هدف انجام می گیرد. همشهریان عزیزی که بعلت بیماری یا کهولت سن امکان پیاده شدن و یا ایستادن را ندارند واکسن این عزیزان داخل خودرو تزریق خواهد شد. همراه داشتن کارت ملی و شناسنامه الزامی است

پوشش ملی «من ماسک میزنم»
روابط عمومی شبکه بهداشت و درمان ماکو

بهسازی و مقاوم سازی ۵۰۰ واحد مسکونی در روستاهای چالدران
فرماندار چالدران در گفت و گو با خبرنگار آوای آزاد اظهار داشت: امسال ۵۰۰ واحد مسکونی در روستاهای این شهرستان بهسازی و مقاوم سازی می شود. حسن محمد زاده افزود: این تعداد واحد مسکونی در قالب پرداخت تسهیلات کم بهره از سوی بنیاد مسکن شروع شده است. وی در ادامه با بیان اینکه در حال حاضر ۳۰۰ واحد دیگر نیز از محل اعتبارات سال گذشته بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در مناطق روستایی در دست اجراست، افزود: مقاوم سازی تمامی واحدهای مسکونی در دست اجرا در طول سال جاری به اتمام خواهد رسید و درصد مقاوم سازی واحدهای مسکونی روستایی به بیش از ۳۲ درصد افزایش خواهد یافت.

کشت کلزا برای نخستین بار در چالدران

مسئول زراعت جهاد کشاورزی چالدران در این خصوص به خبرنگار آوای آزاد اظهار داشت: امسال برای نخستین بار و به صورت آزمایشی در این شهرستان کلزا کشت شده است. علی اسماعیل زاده افزود: امسال این محصول با هدف تغییر الگوی کشت در منطقه در سطح ۲ هکتار از اراضی کشاورزی این شهرستان به صورت آزمایشی کشت شده است. وی در ادامه با بیان اینکه این محصول تا یک ماه آینده برداشت خواهد شد، افزود: پیش بینی می شود بیش از ۶ تن کلزا از این اراضی کشاورزی برداشت شود.

وی بیان کرد: از امسال کشت این محصول به دلیل جواب دهی بسیار بالا در حجم وسیع انجام خواهد گرفت.

اهدای ۵ دستگاه ویلچر به بیمارستان شهدای شوط

سرپرست شبکه بهداشت و درمان شوط در این خصوص به خبرنگار آوای آزاد گفت: "حاج حسن علیزاده" خیر شوطی در اقدامی خدایستدانه پنج ویلچر به ارزش ۱۰۰ میلیون ریال به بیمارستان شهدای این شهرستان اهدا نمود.

محمد رضائیه آزادی ضمن تقدیر از خیرین محترم اظهارداشت: خیران همیشه یار و یاور مسوولان نظام سلامت بوده اند و این اقدامات خدا پسندانه و انسان دوستانه که با نیت یاری عرصه سلامت و بیماران است، موجب رضایت خداوند متعال و بیماران نیازمند می شود.

کلاهبردار ماکویی به پرداخت ۲۱۷ میلیارد تومان جریمه محکوم شد

احمدعلی خادم عرب باغی اظهار داشت: این فرد با مشخصات معلوم (ع.ر) با سواستفاده از آگاهی نداشتن افراد، عموماً با وضعیت مالی ضعیف و با امیدوار نمودن آنها به درآمد ماهیانه بالا، آنها را برای ایجاد شرکت تجاری ترغیب می کرد. وی افزود: فریب مردم برای پول دار شدن، سواستفاده از کارت های بازرگانی و فرار مالیاتی از جمله موارد تخلف این فرد است.

دادستان عمومی و انقلاب اسلامی ماکو ادامه داد: این فرد با استفاده از آگاه نبودن شهروندان از کارت های بازرگانی آنها در امر تجارت استفاده می کرد، که به علت فرار مالیاتی علاوه بر تحمل یک سال حبس؛ به پرداخت ۸۰ میلیون ریال جزای نقدی درجه ۶ و ۲۱۷ میلیارد ریال اصل مالیات و جرایم آن در حق صندوق دولت محکوم شد.

وی از شهروندان خواست شخصا با کارت های بازرگانی خود اقدام فعالیت تجاری نموده و از واگذاری کارت های بازرگانی و پبله وری خود به اشخاص متفرقه برای تجارت و فعالیت اقتصادی خودداری کنند.

خادم افزود: مالیات وارده بر کارت های بازرگانی فقط به صاحبان کارت ها تعلق خواهد گرفت که این کار مشکلات زیادی را به شهروندان به وجود می آورد.

۱۶ طرح محرومیت زدایی توسط سپاه در چالدران اجرایی شده است

نرخ رشد مبتلایان به کرونا در ماکو از ۱۱ به ۳ درصد کاهش یافت

به گزارش آوای آزاد، فرمانده سپاه چالدران گفت: در حال حاضر ۱۶ طرح محرومیت زدایی توسط سپاه در مناطق روستایی این شهرستان اجرایی شده که برای اجرای آن ۳۵ میلیارد ریال اعتبار اختصاص یافته است.

سرهنگ پاسدار جلیل نقشی قره باغ در گفت و گو با خبرنگار آوای آزاد اظهار داشت: این طرح‌ها با هدف محرومیت زدایی در مناطق محروم روستایی چالدران از محل اعتبارات قرارگاه حمزه سیدالشهداء (ع) و سپاه شهدای استان در زمینه‌های مختلف در دست اجراست.

وی افزود: در حال حاضر ۱۱ طرح استخر آب کشاورزی و پنج باب خانه مددجویی ویژه افراد تحت پوشش بهزیستی در چالدران احداث می‌شود. فرمانده سپاه چالدران ادامه داد: طرح‌های در دست اجرا از پیشرفت فیزیکی ۱۰ تا ۸۵ درصدی برخوردار بوده و تمامی این طرح‌ها در طول سال جاری به بهره‌برداری خواهند رسید.

سرهنگ نقشی قره باغ اضافه کرد: ۳۲ واحد مسکونی ویژه مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام (ره) در مناطق روستایی چالدران توسط سپاه به بهره‌برداری رسیده است.

وی اضافه کرد: در آینده نزدیک نیز عملیات اجرایی ۱۰ باب واحد مسکونی دیگر با صرف اعتبار نزدیک به ۱۸ میلیارد ریال از محل اعتبارات قرارگاه حمزه سیدالشهداء (ع) در مناطق روستایی این شهرستان آغاز خواهد شد.

آغاز اردوی جهادی تیم‌های پزشکی در چالدران

فرمانده سپاه چالدران در این خصوص به آوای آزاد گفت: در آستانه فرا رسیدن سالروز آزاد سازی خرمشهر، اردوهای جهادی در قالب اعزام تیم‌های پزشکی به روستاهای این شهرستان آغاز شد. سرهنگ پاسدار جلیل نقشی قره باغ اظهار داشت: این طرح با هدف خدمت رسانی به مردم مناطق محروم، مرزی و کم‌برخوردار چالدران و با همکاری تیم‌های مختلف پزشکی در روستاهای بخش مرکزی و دشتک این شهرستان اجرا می‌شود.

وی افزود: در این طرح که با محوریت روستای مرزی "قلمه خاج" اجرا می‌شود، حوزه بسیج دانشجویی، بنیاد علوی، بسیج عشائری و بهداری سپاه چالدران با یکدیگر مشارکت و همکاری دارند.

فرمانده سپاه چالدران اضافه کرد: این طرح قرار است در ۳۰ روستای مورد هدف این شهرستان به مدت یک هفته اجرا شود، که در اولین روز اجرای آن اهالی هفت روستا از خدمات مختلف آن بهره‌مند شدند.

وی بیان کرد: در قالب این طرح خدمات مختلف پزشکی از جمله پزشک عمومی، دندانپزشکی، حرکات فرماندار ماکو تاکید کرد: اکثر اصناف در ۱۰ روز اصلاحی و توان بخشی، داروی رایگان، مشاوره و تزریقات انجام می‌گیرد که در اولین روز اجرای این طرح گذشته که محدودیت‌ها تعدیل شده، در مساله ۴۰۰ نفر از خدمات آن بهره‌مند شدند.

سرهنگ پاسدار نقشی ادامه داد: در این طرح ۲ گروه جهادی بسیج دانشجویی سپاه چالدران متشکل از ۲۰ محمدی از اکیپ‌های نظارتی خواست تا با توجه به نفر شرکت داشتند و همکاری‌های لازم با تیم‌های پزشکی به عمل آوردند.

وی اضافه کرد: در تداوم اجرای این طرح بیماران نیازمند به مراکز درمانی تخصصی جهت تکمیل مراحل و دیگر حوزه‌های مرتبط روند نظارت‌های خود را درمان به پزشکان متخصص ارجاع داده می‌شوند.

چالدران یکی از محروم‌ترین شهرستان‌های آذربایجان غربی است که برای بهبود وضعیت این شهرستان و طبق قانون برخورد کنند.

ارتقای شاخص‌های آن، دولت، وزارت کشور، بنیاد مستضعفان و بنیاد علوی با یکدیگر همکاری دارند. این شهرستان حدود ۱۲۰ روستا دارد که در ۲ بخش مرکزی و دشتک نزدیک به ۲۰ هزار نفر را در خود آذربایجان غربی هم‌اکنون در وضعیت نارنجی قرار جای داده است.

به گزارش آوای آزاد- فرماندار ماکو با بیان این که با بررسی آمار، شرایط بهتری در مساله کرونا در این شهرستان وجود دارد، گفت: نرخ رشد مبتلایان از ۱۱ به سه درصد کاهش یافته و باید تلاش کنیم با رعایت پروتکل‌ها و زدن ماسک این وضعیت را ثابت نگه داریم.

علی محمدی ایروانلو در چهارمین جلسه شورای هماهنگی، پیشگیری و مبارزه با کرونا در ماکو اظهار داشت: همچنین نرخ مثبت شدن آزمایش‌ها از ۴۷ به ۲۸ درصد رسیده و می‌توان با استمرار در رعایت پروتکل‌ها و استفاده از ماسک وضعیت

شهرستان را به شرایط زرد و آبی سوق داد. وی اظهار کرد: در وضعیت قرمز، ۸۰ درصد بازاریان مجبور هستند واحدهای خود را تعطیل کنند که با توجه به این امر، از بازاریان می‌خواهیم رویکرد پیشگیری و رعایت دستورالعمل‌های مربوط به پیشگیری از کرونا را بیش از پیش مبنای فعالیت صنفی خود قرار دهند.

فرماندار ماکو تاکید کرد: اکثر اصناف در ۱۰ روز رعایت پروتکل‌ها بسیار ضعیف عمل کرده‌اند.

محمدی از اکیپ‌های نظارتی خواست تا با توجه به ادامه بی‌توجهی و عادی‌انگاری بخشی از بازاریان و دیگر حوزه‌های مرتبط روند نظارت‌های خود را تشدید کرده و با نهادها و واحدهای صنفی متخلف طبق قانون برخورد کنند.

شهرستان ماکو یکی از شهرهای شمالی استان آذربایجان غربی هم‌اکنون در وضعیت نارنجی قرار دارد.

با یا تیلار

قسمت پانزدهم

یا زار: بهمن نصیرزاده (آراز)

عزیزینم داشیدی
یار دردی می داشیدی
دوستون منه ووردوغو
سانما فقط داش ایدی

عزیزینم قاویرما
قیشدا یندیم قاویرما
آشپی بافدیم گوزومه
دندیم: بسدی. قاویرما

عزیزینم چال ایندی
اوینا ایندی چال ایندی
باغبان کتدی یوقویا
قرالاری چال ایندی

عزیزینم سورمه دی
گوز بئزه گی سورمه دی
چوبان قونشو داوارین
اوتارمادی - سورمه دی

عزیزیم سوره جکدی
شر آتین سوره جکدی
سوز وئردیگین وعده لر
ایللرجه سوره جکدی

عزیزینم سور ایندی
مین آتیوی سور ایندی
بیر کوپ ووردوم نامرده
ایللر بویو سوروندو

عزیزیم قولدوردو
یول کسنلر قولدوردو
فوروزلاندی ائوینده
اوزگه یئرده قول دوردو

عزیزینم قیما دی
آتین قیما - قیما دی
من اینجیتدیم آنامی
آنم منه قیما دی

عزیزینم سوی ایندی
کس قوربانی سوی ایندی
شهرت، عادی دونیادا
نسپیل ایندی، سوی ایندی

عزیزیم شله له دی
غم یوکون شله له دی
یوک یوفون یولا کتیمک
کندیری شل الله دی

عزیزینم قاتاردی
دورنا قاتار - قاتاردی
ایجه شردیم ننه مه
یامانلاییب قاتاردی

عزیزینم پیینه دی
آنم چورک پیینه دی
اینانجیمی یایماغا
اوروس نه دی چین نه دی؟

عزیزینم دینمه لر
مورگوله یر، دینمه لر
بولوت یاغسا تلسمز
آستا - آستا دینگ ال

عزیزینم ساوالان
باشی قارلی ساوالان
اوندان ایلهم آلمیشام
سوز ساغلایان، ساو آلان

عزیزینم قیرغ کتیر
اللی کتیر، قیرغ کتیر
آپار بونون باشینی
تئز دلکده قیرغ کتیر

عزیزینم اللی وئر
آتمیشدی سن اللی وئر
مورمتله باغ چوره که
آتما، ایکی اللی وئر

عزیزینم اوز کتیر
کسمه باشین، اوز کتیر
یالوارما پانفارسلارا
کئج آرازدان اوز کتیر

عزیزینم گلیندی
او بزکلی گلیندی
کوسدون کتدین در به در
پنشان اولدون، گل ایندی

عزیزینم داش دویر
چایدا داشی، داش دویر
قابر ووردو اللریم
آقیر اولدو داش دویر

عزیزینم اینجیدی
یار سوزومدن اینجیدی
سنوگیلیمین هر ایشی
دیشی - بللی اینجی دی

بیزیم آراز! بهمن معلم گوزل وصف اندر (بهمن نصیرزاده)
انلدار میلده وصفیده اونا دستک گلر (انلدار ماکو)

آراز دئسین! انلدار یازسین! وصفیتدن
من تکجه دنیم نتم عزیز دوستوم!
بیر گل دولان! سن گل دولان! گل دولان

باکیر علس البرزازه

ای جانان رسیده به پایان زهان تان
آلوده شد به خون خلاق دهان تان

سگ های چیره خوار شما دور سفره اند
له له زنان که خرد شود خرده نان تان

از باجتان همای سعادت فرار کرد
جانانه رسد بر سر و بر استخوان تان

از وعده های رنگی تان چشم ما پر است
آلوده است پرچم رنگین کمان تان

ما هم به نوع مرگ شما خیره می شویم
انگار کنده می شود، از خار جان تان

صاهر فر

ما مشق را با جوهر خون می نویسیم
هر شب ز روی درس مجنون می نویسیم

در مکتب ما هر که شد مجنون می آید
از آبخورهایش، عطش بیرون می آید

شهریه این مدرسه جان دادن ماست
مقتل، کتاب زنگ های خواندن ماست

ما بر روی رمل بیابان می نشینیم
پای کلاس اشک باران می نشینیم

این گریه ها تکلیف هر زنگ غم ماست
راس به روی نیزه رفته پرچم ماست

ما پای این سر عاقبت سر می گذاریم
در زنگ آخر عاقبت جان می سپاریم

محمد جبار حیدر

(همناست حادثه مدرسه افغانستان)

قسمت اول

جنگ چالدران و تغییر مناسبات سیاسی

جنگ چالدران یکی از مهمترین جنگ‌های تاریخ خاورمیانه است. این جنگ مانند بسیاری از اتفاقات تاریخی نیست که در پاورقی یک مجله بشود، درباره‌اش سخن گفت. در واقع نبرد چالدران بود که با تعیین مرزهای امپراطوری صفوی و امپراطوری عثمانی، خاورمیانه مدرن را شکل داد.

جنگ چالدران در حقیقت

یکی از مهمترین جنگ‌های تاریخ خاورمیانه است. این جنگ مانند خیلی از اتفاقات تاریخی نیست که در پاورقی یک مجله بتوان درباره‌اش سخن گفت. چالدران نبردی مهم است که نتایج آن همچنان در حال مشاهده است. در واقع نبرد چالدران بود که با تعیین مرزهای امپراطوری صفوی و امپراطوری عثمانی، خاورمیانه مدرن را شکل داد.

ما چرا چه بود؟

«در اوایل سده ۱۶، ۲ امپراتوری برای شرق ترکیه و عراق و سوریه بزرگ رقابت می‌کردند. یکی از این‌ها، امپراطوری عثمانی در غرب ترکیه و قسطنطنیه بود. امپراتوری دیگر حاصل دوران جدید بود که امپراتوری صفوی نام داشت. امپراتوری صفوی به وسیله شاه اسماعیل پایه‌گذاری شد. این امپراتوری با مجموعه‌ای از فتوحات در آذربایجان و شمال غربی ایران کار خود را آغاز کرد. ۹ سال بعد، شاه اسماعیل تمام فلات ایران و بغداد را تصرف کرد. توسعه ناگهانی امپراتوری صفوی تهدیدی جدی برای امپراتوری عثمانی به شمار می‌رفت و این موضوع سبب شد تا سلطان سلیم امپراتور عثمانی تصمیم به مقابله با صفویان بگیرد و قبایل ترک شرق ترکیه را سرکوب کرده و به چالدران برسد، محلی که صفوی‌ها و عثمانی‌ها در ۲۳ اگوست ۱۵۱۴ با یکدیگر مبارزه کردند. این نبرد با کمک تکنولوژی توپ آتش به نفع عثمانی به پایان رسید. پیروزی آن‌ها موجب استحکام حکومت عثمانی بر شرق ترکیه و عمدتاً بر کردستان و عراق شد. صفویان که به شدت به سواره نظام و استفاده حداقلی از توپخانه متکی بودند از شکست خود شوکه شدند. اما نکته مهم این بود که نبرد چالدران تأثیر بزرگی بر شکل‌گیری خاورمیانه مدرن گذاشت. شکست صفویان در چالدران مانع برپایی امپراتوری وسیعی در خاورمیانه شد، چراکه آنها نتوانستند کنترل شرق ترکیه و عراق را بدست بگیرند. این رویداد به شکل‌گیری مرزهای امروزی بین ایران، ترکیه و عراق منجر شد.

دلایل شکست شاه اسماعیل در جنگ چالدران

شاه اسماعیل در این جنگ برنامه‌ریزی و ارزیابی دقیقی از شرایط نداشت و فتوحات داخلی برای او غروری کاذب ساخته بود. یکی از عوامل مهم دیگر در شکست چالدران تأثیر «دورمیش خان» بود. شب پیش از جنگ وقتی در جلسه‌ای شاه اسماعیل سرداران خود را گردهم آورده بود تا نظر آنان را جویا شود، محمدخان استاجلو با آوردن دلایل مسلم مقابل ارتش صفوی با ارتش عثمانی را آن هم با آن تعداد کم زیر سوال برده بود، منتهی دورمیش خان با تحقیر او آنها را مجبور به شرکت در نبرد کرده بود. دورمیش خان گمان می‌برد که سپاهیان عثمانی مجهز به توپ و سلاح گرم همانند سربازان ازبک و آق قویونلو گرسنه و بی‌رمق هستند. نهایتاً شاه اسماعیل تحت تأثیر دورمیش خان قرار گرفت و توجه لازم را به استدلال‌های استاجلو که آشنایی بیشتری به ساختار ارتش عثمانی داشت، نکرد. دورمیش خان والی اصفهان بود و تجربه جنگ با عثمانی‌ها را نداشت. شاه اسماعیل گمان می‌برد که آشوب‌بانی‌چری‌ها و همین‌طور طولانی بودن مسیر باعث خستگی لشکر عثمانی خواهد شد. مساله دیگر مجهز بودن سپاه عثمانی به توپ و سلاح گرم بود. یکی دیگر از عوامل شکست، ترس اسب‌ها از صدای توپ‌ها بود. صدای توپ‌ها باعث می‌شد که اسب‌ها در میدان جنگ شروع به فرار کنند و این باعث می‌شد تا سواره‌ها در مهار آنها با مشکل روبه‌رو شوند. اهمیت توپ‌ها آنقدر بالا بود که محقق فرانسوی Jean Aubin در جمله‌ای درباره اهمیت بالای توپ‌ها این‌گونه اشاره دارد: «اگر ارتش اسماعیل در معرض آتش توپخانه قرار نمی‌گرفت، چالدران برای عثمانی‌ها تبدیل به فاجعه می‌شد.»

اهمیت کانال سوئز برای اقتصاد جهان و اقتصاد کشورهای حوزه کانال اهمیت کانال سوئز:

موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد کانال سوئز به اهمیت آن کمک کرد، زیرا اهمیت آن از طریق موارد زیر مشخص می‌گردد:

کانال سوئز به دلیل موقعیت بین‌المللی جغرافیایی، علاوه بر اینکه یک کانال حمل و نقل بین‌المللی مهم است، کوتاهترین ارتباط بین شرق و غرب است، زیرا دریای مدیترانه را در بندر سعید و دریای سرخ را در سوئز به هم متصل می‌کند.

اهمیت کانال سوئز با پیشرفت بسیار زیاد در حمل و نقل دریایی و تجارت جهانی افزایش می‌یابد، زیرا حمل و نقل دریایی یکی از ارزان‌ترین وسایل حمل و نقل جهانی است، زیرا تقریباً ۸۰٪ از حجم تجارت جهانی از طریق آبراه‌ها منتقل می‌شود. بنابراین کانال سوئز باعث صرفه جویی در وقت، مسافت و هزینه‌های عملیاتی کشتی‌های عبوری می‌شود.

کانال سوئز آفریقا را از آسیا جدا می‌کند و کوتاه‌ترین مسیر دریایی بین اروپا و سرزمین‌های اطراف اقیانوس هند و غرب اقیانوس آرام را فراهم می‌کند.

تأسیس اهمیت کانال سوئز به میزان قابل توجهی در حمل و نقل دریایی در جهان کمک کرد، زیرا تقریباً ۸٪ از ترافیک حمل و نقل جهانی را کنترل می‌کند.

کانال سوئز درآمد مالی هنگفتی را تأمین می‌کند و این درآمدها از کارمندی است که شرکت‌ها و کشورها برای حمل کالاهای خود از طریق کانال پرداخت می‌کنند.

مزایای کانال سوئز

این کانال طولانی‌ترین کانال باز سوئز در جهان است و هیچ حادثه‌ای در آن در مقایسه با کانال‌های آب دیگر نیست.

کانال سوئز ناوبری را شبانه روز انجام می‌دهد و قابل انعطاف و تعمیق است تا اندازه کشتی‌های بزرگتر را در خود جای دهد.

کشتی‌ها از طریق VTMS و مداخله اضطراری در هر نقطه از کانال قابل کنترل و ردیابی هستند.

کانال سوئز کشتی‌های بزرگی را شامل می‌شود، از جمله کشتی‌های نفتکش نیمه بارگیری شده.

اطلاعاتی درباره کانال سوئز

کانال سوئز را می‌توان از طریق اطلاعات زیر شناسایی کرد: کانال سوئز یک آبراه ساخته شده توسط بشر است و به ارتباط دریای مدیترانه با اقیانوس هند از طریق دریای سرخ کمک کرده است. این کانال یک مسیر حمل و نقل مستقیم را فراهم می‌کند، که عبور موثر از اقیانوس اطلس شمالی به اقیانوس هند را بدون نیاز به سفر در سراسر قاره آفریقا را فراهم می‌آورد.

کانال سوئز قسمت عمده‌ای از مصر را از شبه جزیره سینا جدا می‌کند و ساخت آن نزدیک به ده سال طول کشید و هدف آن این است که به روی کشتی‌های همه کشورها باز باشد.

کانال سوئز در مصر در شمال آفریقا واقع شده است و طول این کانال تقریباً ۱۶۳ کیلومتر است و ساخت آن به طور رسمی در سال ۱۸۶۹ میلادی به پایان رسید.

طرز درست کردن فالوده کرمانی

فالوده کرمانی بر خلاف فالوده شیرازی حالت رشته ای ندارد و دانه ای است و به راحتی می‌توانید این دسر تابستانی خوشمزه را در خانه تهیه کنید.

یکی از دسرهای سنتی ایرانی پرفرقدار که مخصوص فصل تابستان است و در شکل های مختلف تهیه میشود فالوده است. این دسر یخی از رشته های نشاسته به همراه شربت و چاشنی های اضافه از قبیل سیروپ آلبالو و آلبیمو و عرقیات معطر مثل گلاب و بیدمشک تهیه میشود.

اغلب ما فالوده را به نام فالوده شیرازی میشناسیم که رشته هایش ماشینی آماده میشود و برای تهیه آن در خانه حتما باید رشته های خشک آن را خریداری کنید ولی سایر شهرها از جمله یزد و کرمان هم به روش خودشان فالوده درست میکنند. در این مقاله طرز تهیه فالوده کرمانی در خانه را به شما آموزش میدهیم که بسیار ساده و خوشمزه است. فالوده کرمانی بر خلاف فالوده شیرازی رشته ای نیست بلکه دانه ای است و با عرق نعنا سرو میشود و از صفر تا صد آن را می‌توانید در خانه تهیه کنید. درست کردن فالوده کرمانی نیاز به تجربه دارد پس اگر بار اول خراب شد اصلا نگران نباشید و دوباره امتحان کنید.

مواد لازم برای فالوده کرمانی خانگی برای ۴ نفر

۵ پیمانه	آب جوش برای رشته فالوده
۱ پیمانه	نشاسته گل
۱ پیمانه	آب سرد
به مقدار لازم	یخ
۱ پیمانه	شکر برای شربت فالوده
۱ پیمانه	آب برای شربت
۲/۱ پیمانه	عرق نعنا
۲/۱ پیمانه	عرق بیدمشک
۲/۱ پیمانه	گلاب

طرز تهیه فالوده کرمانی

نشاسته گل را با آب سرد حل کنید.

۵ پیمانه آب را داخل قابلمه روی حرارت بگذارید تا به جوش آید.

نشاسته حل شده را به یکباره داخل آب جوش ریخته و با ملایمت به سرعت هم بزنید.

حدود ۳۰ دقیقه به هم زدن ادامه دهید تا مایع غلیظ شود و ته نگیرد.

داخل کاسه ای بزرگ را از یخ پر کنید و یک آبکش رویش بگذارید. مایه فالوده را داخل آبکش ریخته و با کمک ملایمت از آبکش رد کنید.

اجازه دهید دانه های نشاسته ۱۵ تا ۲۰ دقیقه داخل آب یخ بماند. سپس آبکش نمایید و به کاسه ای دیگر منتقل کنید.

برای تهیه شربت فالوده کرمانی شکر را در آب جوش ریخته هم بزنید تا کاملاً حل شود. عرق نعنا، بیدمشک و گلاب را به مواد اضافه کنید.

بعد از خنک شدن کامل، شربت و چند تکه یخ را به فالوده اضافه کرده نوش جان نمایید.

طرز تهیه پفک هندی در منزل

طرز تهیه پفک هندی در منزل کار بسیار راحتی است و به خصوص اگر بدون روغن درست شود میتواند یک میان وعده سالم برای بچه ها باشد.

پفک هندی ترد و خوشمزه یکی از خوراکی های مورد علاقه همه به خصوص بچه هاست. پفک هندی طعم دار را می‌توانید به راحتی در خانه با ادویه های دلخواه سرخ کنید. پفک هندی یکی از تنقلات پرفرقدار برای جشن تولدها، مهمانی های عصرانه و شب پلداست.

پفک هندی خام در بازار موجود است که می‌توانید خریداری کنید ولی اگر تمایل دارید پفک هندی را از ابتدا در خانه تهیه کنید می‌توانید طرز تهیه پفک هندی خانگی را در ادامه مقاله بخوانید.

طرز تهیه پفک هندی از صفر تا صد در خانه کار بسیار راحتی است فقط کمی صبر و زمان لازم دارد ولی در عوض شما یک پفک هندی خانگی کاملاً سالم با رنگ های طبیعی دارید که با خیال راحت می‌توانید از آن استفاده کنید.

پفک هندی با آرد برنج

مواد لازم پفک هندی خانگی با آرد برنج

آرد برنج	۱ پیمانه
نمک	خیلی کم
آب	۴ - ۵ لیوان

طرز تهیه پفک هندی خانگی

• مواد گفته شده را با هم مخلوط کرده روی حرارت هم بزنید تا غلیظ شود.

• در صورت تمایل می‌توانید رنگ خوراکی به آن اضافه کنید و بگذارید از حرارت بیوفتد.

• خمیر آماده شده را در قیف ریخته و روی نایلون به فرم دلخواه بریزید و بگذارید به مدت ۲ روز خشک شود.

• پفک هندی ها را از نایلون جدا کرده و برعکس کنید تا پشتش هم خشک شود.

• داخل تابه به اندازه ای که دو سوم پفک هندی ها داخل روغن برود، روغن ریخته و اجازه دهید کاملاً داغ شود به طوری که به محض انداختن پفک هندی در روغن پف کند و روی روغن بیاید.

• پفک هندی ها را روی حوله کاغذی بریزید تا روغن اضافه اش گرفته شود.

پودر زنجبیل برای لاغری و تامین مواد مغذی مورد نیاز بدن

به لطف محتوای ترکیبات، باعث تسکین تحریک دستگاه گوارش و تحریک ترشح بزاق و صفرا می شود.

حفظ سلامت قلب و عروق، از جمله کاهش کلسترول خون و کاهش خطر لخته شدن خون می شود. کاهش درد همراه با قاعدگی. به کاهش حالت تهوع که در طول درمان سرطان ایجاد می شود کمک کنید.

کمک به گرم شدن بدن در هوای سرد. ارزش غذایی پودر زنجبیل برای لاغری جدول زیر مواد مغذی موجود در هر قاشق چای خوری یا معادل ۱.۸ گرم زنجبیل آسیاب شده را نشان می دهد:

استفاده از پودر زنجبیل برای لاغری

زنجبیل ساییده شده یا همان پودر زنجبیل، در مقایسه با مقدار موجود در زنجبیل تازه، حاوی مقدار زیادی ترکیبی به نام شوگول است و این ترکیب دارای خواص ضد التهابی و ضد سرطانی است و می توان از پودر زنجبیل برای لاغری در چندین روش، که شامل همه موارد زیر است استفاده نمود:

آن را به صورت کپسول مصرف کنید. مخلوط زنجبیل ساییده شده با آب و تهیه یک نوشیدنی از آن. زنجبیل ساییده شده را به غذا اضافه کنید.

لازم به ذکر است که مصرف چندین قاشق غذاخوری زنجبیل آسیاب شده به شکل خام و بدون مواد افزودنی، ممکن است باعث سوهاضمه شود.

فواید زنجبیل

به غیر از پودر زنجبیل برای لاغری، زنجبیل فواید زیادی برای سلامتی بدن دارد و در زیر برخی از آنها را ذکر می کنیم:

ارزش غذایی	اجزا غذایی
۶ کالری	کالری
۰.۱۸ گرم	آب
۰.۱۶ گرم	پروتئین
۰.۰۸ گرم	چربی کل
۱.۶۹ گرم	کربوهیدرات ها
۰.۳ گرم	فیبر
۲ میلی گرم	کلسیم
۰.۳۶ میلی گرم	آهن
۱۴ میلی گرم	منیزیم
۱۳ میلی گرم	فسفر
۲۴ میلی گرم	پتاسیم
۰.۱۷۳ میلی گرم	ویتامین B۳

اجرای طرح مردم یاری و کمک های مومنانه هنگ مرزی ماکو در مناطق محروم و مرزی

